

Paragrafta Yapı - 2

1. ----. Romanın kendi içinde ayrıldığı türler bazen destan, efsane, masal bazen hikâye, mesnevi vb.nden etkilenilerek olağanüstü unsurlarla bezenmiş ve tabiatından uzaklaştırılmış, bazen de tanımı içinde çizilen sınırlara sadık kalınarak yaşanmış ya da yaşanması mümkün unsurlar etrafında şekillenmiştir. Bu tutum özellikle 2000’li yılların sonrasında birincinin lehinde gelişim göstermiş ve fantastik roman örnekleri Türk edebiyatında yazılması ve okunması bakımından talep ve tercih edilen bir mecraya girmiştir.

Bu parçanın başına anlam akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Romanla hikâye arasında belirgin farklar vardır
B) Roman, Batı edebiyatında 16. yüzyılda ortaya çıkmış bir edebî türdür
C) Romanın edebiyatımızdaki gelişimi genel olarak çift yönlü olmuştur
D) Roman, edebiyatımızda ilk olarak Tanzimat’ta görülmeye başlanmıştır
E) Roman, günümüzde en fazla tercih edilen edebî tür değildir aslında

2. I. Oysa ilk zamanlarda noktalama işaretleri yoktu, yazarlar binlerce yıl onlarsız yazdı yazılarını.
II. Harfleri, kelimelere ve cümlelere dönüştürmemize veya beynimizde onların resmini oluşturmamıza yardımcı olur.
III. Noktalama işaretleri, dil bilgisi unsurlarının nasıl kurulacağını gösterir.
IV. MÖ 3. yüzyılda İskenderiye Kütüphanesi’nin başındaki Aristofanes, kelimeler bitişik ve hiçbir işaret kullanılmadan yazıldığından, yüz binlerce parşömen tomarını okumak için bu sistemi kullanmaya başladı.
V. Onlar olmadan kitapları nasıl okur ve anladık diye merak ediyor insan.
VI. Peki, ne oldu da noktalama işaretlerini kullanma gereği duyular?

Numaralanmış cümlelerle anlamlı bir paragraf oluşturulmak istense sıralama aşağıdakilerin hangisi olur?

- A) II - VI - IV - III - I - V
B) III - II - V - I - VI - IV
C) III - II - I - VI - V - IV
D) V - I - VI - IV - III - II
E) VI - II - I - V - III - IV

3. (I) Uluslararası çapta bakıldığında günümüzün en önemli sağlık sorunlarından biri obezite. (II) Toplumda daha çok kanser ve kalp hastalıklarından çekinilse de obezite ciddi bir problem olarak karşımıza çıkıyor. (III) Aslında stres obeziteden daha önemli bir risk faktörüdür. (IV) Çünkü başlı başına bir risk faktörü olan obezite, sağlığı önemli şekilde etkiliyor. (V) Diyabete, yüksek tansiyona, lipid bozukluğa, uyku apnesine, kalp ve akciğer hastalıklarına, eklem üzerine binen yükten dolayı ortaya çıkan eklem rahatsızlıklarına; depresyon ve anksiyete gibi psikolojik bozukluklara yol açıyor.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

4. Edebiyat, dille iletişim kuran bir sanatsal etkinlik alanıdır. (I) Bu sanat dalı, ortak dil üzerine temellendirilir. (II) Ancak her edebiyatçı farklı bir söylem geliştirir. (III) Bu da gündelik dilden çok farklıdır. (IV) Günlük yaşamın gerçekliği ile sanatsal gerçeklik apayrıdır. (V) Sanatsal gerçeklik, her ne kadar günlük yaşam gerçekliğinden yola çıksa da özellikleri ona benzese de kurmaca gerçekliktir, günlük yaşamın gerçekliğiyle bire bir örtüşmez.

Bu parça iki paragrafa ayrılmak istense ikinci paragraf hangi cümleden sonra başlar?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

5. Şiirde dil, düzyazıda olduğundan biraz daha başkadır. (I) Söz gelimi bir romancı için dil bir düşünceyi, bir durumu anlatmak için bir araçtır; şiirde ise dil, hem araçtır hem de ortamdır. (II) Şiir, dilin kendisi oluyor bir yerde; dilde çıkan bir yangın oluyor; söz gelimi bir zekâ yangını, bir duyarlık yangını gibi. (III) Şiirde “masa” sözcüğü, masadan başka bir şeyi de anlatabiliyor. (IV) Daha esnek oluyor sözcükler. (V) Esneklikleri bakımından da birbirleriyle çağrışım zinciri içinde olabiliyor.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinden önce, düşüncenin akışına göre “Bunun için şiirde dilin ayrı bir işlevi ortaya çıkıyor.” cümlesi getirilebilir?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

Paragrafta Yapı - 2

6. I. Afrika kıtasının bir haritasını elinize alın ve inceleyin, sınırların bir masanın başına oturmuş birkaç adam tarafından ellerinde cetvellerle belirlendiğini anlamanız birkaç saniyenizi almayacaktır.
- II. Afrika'daki hemen her ülkenin "sömürge"den kurtuluşu sayılan bir savaşı olmuştur ancak bu haritayı incelemek, verilmiş bağımsızlık mücadelelerinin yalnızca birer temsilden ileri gidemediğini kanıtlar niteliktedir.
- III. Koordinatlar hesaplanırken insan hayatının hiçe sayıldığını anlamak içinse etnik çatışmaları körükleyecek bazı unsurların nasıl göz ardı edildiğine bakabilirsiniz.
- IV. Haritaya bakmayı saçma buluyorsanız hâlihazırda bağımsız sayılan ülkelerin hepsinde neden bitmek bilmeyen bir savaş olduğunu da kendinize sorabilirsiniz.
- V. Bu sınırlar çizilirken sınırın öte yanında "öteki" olmaya mahkûm bir grup insanı bırakmak, bizzat haritacının çıkarı için olabilir mi?

Numaralanmış cümlelerin anlamlı bir bütün oluşturması için aşağıdakilerden hangilerinin birbiriyle yer değiştirmesi gerekir?

- A) I ile III. B) II ile III. C) II ile IV.
D) III ile IV. E) III ile V.

7. (I) Ülkemiz, gittikçe artan bir oranda âdetâ savaş yaşar gibi sürekli trafiğe kurban vermektedir. (II) Günde ortalama on iki kişiyi trafik canavarı kurbanı olarak verdiğimiz ülkemizde ancak iyi bir trafik bilincine erişmiş insanlar trafikte yol güvenliğini sağlayabilir. (III) Yapılan araştırmalar, Türkiye'de kazaların büyük çoğunluğunun yol hatalarından çok sürücü hatalarından kaynaklandığını göstermektedir. (IV) Trafik, Türkiye'deki eğitim sistemimizin en alt basamağındadır. (V) İlköğretim ve ortaöğretim aşamalarında sadece haftada bir iki saat dersle trafik eğitimi verdiğimiz sanıyoruz. (VI) Hâlbuki trafikle ilgili derslerin haftalarca verilmesi gerekmektedir.

Bu parça iki paragrafta ayrılacak istense ikinci paragraf hangi cümleyle başlar?

- A) II. B) III. C) IV. D) V. E) VI.

8. Bilim ve teknolojinin ilerlediği günümüzde insanlar karmaşıklaşan toplum yapısı içerisinde sürekli olarak yeni problemlerle karşılaşabilmektedir. Bireylerin, karşılaştıkları problemleri çözüp içinde yaşadığı toplumla uyumlu hâle gelebilmesi için problem çözme becerilerine sahip olması gerekmektedir. Özellikle çocukluk dönemlerinde okullarda kazandırılacak problem çözme becerileri, çocukları ileriki yaşamlarında kendi problemlerini çözebilen birer yetişkin durumuna getirme açısından büyük önem taşımaktadır. Nitekim eğitimin çağdaş görevi, eğitilenin "sorun çözme" gücünü geliştirmesidir. ----.

Bu parçanın sonuna anlam akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilebilir?

- A) Yani kendi sorunlarını kendisi çözebilen bireyler yetiştirmektir
B) Eğitimin çağdaşlaşması için buna ihtiyaç vardır
C) Mazeret üretmeden çocuk eğitime yönelik toplumlar daha başarılıdır
D) İçinde yaşadığımız çağın sorunları, ancak eğitimle aşılabılır
E) Nasıl bir eğitim istediğimizi yeterince tartışmıyoruz

9. I. Ece Ayhan, Edip Cansever, Sezai Karakoç, Cemal Süreya gibi, adları İkinci Yeni ile anılan şairlerin bazı yapıtlarında bu özelliklerin bir kısmının az ya da çok bulunduğu görülmektedir.
- II. Buna rağmen İkinci Yeni'den söz edildiğinde onun genel özellikleri belirtilmeden geçilemez.
- III. Şu da unutulmamalıdır ki bu özellikleri gösteren şairlerin birçoğu şiirlerini geliştirmişler, kendilerine özgü rotalar da oluşturmuşlardır.
- IV. Bunların arasında İkinci Yeni şiirinin "soyut", "anlamsız" ya da "kapalı" olması, "topluma sırtını dönme", geleneğe, özellikle "Garip akımının yalınlığına karşı çıkılması" gibi birçok özellik sayılabilir.
- V. Etkisini günümüzde de sürdüren "İkinci Yeni"nin bir akım olmadığı, bünyesinde birbirlerinden çok farklı şiir anlayışlarını barındırdığı, zaman zaman söylenegelen düşüncelerden biridir.

Yukarıdaki cümlelerden hangisi, bir paragrafın giriş cümlesi olmaya en uygundur?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

